

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІННОВАТИКИ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА
ІНФРАСТРУКТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту
інноватики, природокористування та
інфраструктури

Василь БРИЧ

“ 31 ”

2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Микола ШИНКАРИК

“ 31 ”

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

“ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ”

ступінь вищої освіти - бакалавр

галузь знань – 27 Транспорт

спеціальність – 274 Автомобільний транспорт

освітньо-професійні програми – «Автомобільний транспорт»

Тернопіль – 2022

Програма переддипломної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури денної та заочної форм навчання спеціальності галузі знань 27 “Транспорт, спеціальності: 274 “Автомобільний транспорт”.

Укладачі:

Попович Павло Васильович, д.т.н., професор, завідувач кафедри транспорту і логістики ЗУНУ;

Буряк Микола Васильович, к.т.н., доцент кафедри транспорту і логістики ЗУНУ;

Розум Руслан Іванович, к.т.н., доцент кафедри транспорту і логістики ЗУНУ;

Відповідальний за випуск: Захарчук Олена Павлівна, к.т.н., доцент кафедри транспорту і логістики ЗУНУ.

Програма навчальної практики затверджена на засіданні кафедри транспорту і логістики, протокол № 1 від 26.08.2022 р.

Зав. кафедри,
д.тех.н., професор

Павло ПОПОВИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», протокол № 1 від 26.08.2022 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
д.тех.н., професор

Павло ПОПОВИЧ

ВСТУП

Практика студентів Західноукраїнського національного університету є невід'ємною складовою підготовки фахівців з вищою освітою і освітньо-професійної програми. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

Програма практики студентів складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з «Автомобільного транспорту» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт.

Переддипломна практика студентів є завершальним етапом навчання та проводиться на випускному курсі з метою узагальнення та вдосконалення здобутих ними знань, практичних умінь і навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності їх до самостійної трудової діяльності, а також збору матеріалів для дипломного проектування.

Переддипломна практика студентів бакалаврського напрямку «Автомобільний транспорт» організовується на останньому семестрі як для студентів четвертого курсу, так і для студентів за скороченим терміном підготовки на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст протягом 4 тижнів. Дана практика є самостійною роботою студента і проводиться на підприємствах автомобільного транспорту.

Студенти можуть самостійно, за погодженням з керівництвом вищого навчального закладу, підбирати для себе базу практики та пропонувати її для використання.

Основою практики є самостійна робота студентів під керівництвом викладача (керівника бакалаврської дипломної роботи) при виконанні досліджень в напрямку заданої тематики НДРС, яка виконувалась протягом попередніх семестрів, на останньому семестрі виконується завершення дослідних робіт та оформлення звіту з практики.

В період проходження практики студента консультує керівник практики (керівник кваліфікаційної роботи). Після завершення всіх етапів практики студенти захищають звіти перед комісією, яка призначається завідувачем кафедри. Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який востаннє отримав незадовільну оцінку з практики в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

ЦІЛІ І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика – складова частина навчального процесу та є його продовженням у виробничих умовах. Її основна мета – становлення професійної компетентності бакалавра, яка виявляється у готовності вирішувати професійні задачі з використанням теоретичних і практичних профільно-предметних знань, життєвого досвіду, цінностей та схильностей формування у них, на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності; розвиток навичок науково-дослідної роботи. Цілі та нормативний зміст переддипломної практики визначено освітньою характеристикою та освітньо-професійною програмою зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Метою та задачами переддипломної практики є:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань, одержаних при вивченні фахових освітніх компонент, а також набуття практичних навичок проведення наукового пошуку із заданої теми, вивчення методів вирішення поставлених задач, прийняття рішень стосовно виконання поставленого завдання;

- підбір і накопичення необхідних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи;

- закріплення теоретичних знань, а саме: проводити розробку графіків ТО автомобілів, аналіз виконання плану ТО автомобілів. Аналіз причин неякісного виконання ТО і ПР. Визначення причин виходу з ладу окремих деталей, вузлів автомобілів, оцінка цих причин. Вибір методів проведення ТО і ремонту автомобілів. Визначення необхідної кількості запасних частин, матеріалів і виконавців для ТО і ПР автомобілів. Розробка і впровадження технологічних процесів ТО і ПР. Розробка технології на виготовлення нестандартного обладнання, пристроїв, спеціалізованого інструменту, який використовується при ТО і ПР. Розрахунок виробничої програми з технічного обслуговування і ремонту рухомого складу. Технологічне проектування зон, дільниць ТО і ПР. Перевірка технічного стану автомобілів. Діагностика автомобілів. Розробка і впровадження заходів щодо попередження ДТП за технічними несправностями. Організація транспортування, зберігання, видачі і обліку паливно-мастильних матеріалів. Контроль якості паливно-мастильних матеріалів. Аналіз витрат палива автомобілями. Реалізація заходів, направлених на економію матеріальних, паливно-енергетичних і трудових ресурсів при виконанні ТО і ПР та ін.

В результаті проходження практики студенти повинні:

Вміти оцінити рівень механізації робіт і розробити нестандартні пристрої для монтажних-демонтажних, ремонтних та інших робіт при ТО і ПР автомобілів

Визначити необхідність в приладах для вимірювання, знати їх характеристики і сферу використання.

Відповідно до технологічного процесу ТО і ремонту, реальних умов підібрати технологічне обладнання для зон і дільниць (наприклад, виконати технологічне планування зони ТО, агрегатної дільниці, електротехнічної дільниці та ін).

Вміти перевірити технічний стан по кожній марці автомобіля згідно з технологічною картою і технічними нормативами.

Використовуючи діагностичне обладнання, технологічні карти і технічні нормативи, оцінити технічний стан автомобіля і його вузлів без розбирання і спрогнозувати їх ресурс.

Вміти проаналізувати відмови в роботі вузлів і агрегатів автомобіля і запропонувати заходи з підвищення їх надійності.

Використовуючи нормативні документи, з урахуванням умов експлуатації розробляти диференційовані норми витрат палива

Вміти з дотриманням нормативних документів організувати транспортування, зберігання, видачу і облік паливно-мастильних матеріалів.

Вміти перевірити якість паливно-мастильних матеріалів; визначити рівноцінні замітники відсутніх паливно-мастильних матеріалів.

На основі знань правил технічної експлуатації, правил перевезень і умов експлуатації вміти проаналізувати причини перевитрат палива, оформити це документально і запропонувати заходи з недопущення перевитрат.

Вміти перевірити витрати паливно-мастильних і ремонтних матеріалів та інше автомобілями і запропонувати заходи щодо їх економії.

Знати галузеві стандарти, керівні документи і упроваджувати їх на виробництві.

Визначити необхідність в засобах механізації певних робіт, запропонувати необхідну конструкцію пристрою, стенда, розрахувати її на міцність, визначити вартість виготовлення.

На основі знань відповідних правил вміти розробити інструкції з техніки безпеки на конкретне робоче місце, для конкретного обладнання (наприклад, стенда для ремонту двигунів).

На основі кваліфікаційних характеристик робітників (наприклад, слюсар 4 розряду) провести розташування робітників за робочими місцями і видами робіт в залежності від їх складності.

З урахуванням вимог трудового законодавства скласти графіки виходу робітників на роботу і контролювати їх виконання.

Основні обов'язки студентів (практикантів)

Під час практики студент зобов'язаний:

- вивчати та суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку підприємства;
- ознайомитись з вимогами щодо охорони праці та техніки безпеки, заслухати ввідний інструктаж у відділі ТБ, поставити підпис у журналі;
- отримати індивідуальне завдання на практику;
- працювати відповідно до графіка проходження практики, підписаного керівниками практики від університету та підприємства;
- вивчити програму практики і подати повні письмові відповіді на поставлені у звіті запитання, а також виконати індивідуальні завдання;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати нарівні зі штатними працівниками;
- брати активну участь у суспільному житті колективу;
- вести робочий щоденник;
- після закінчення практики студент зобов'язаний підписати звіт з практики у керівника від виробництва, повернути навчальну, технічну документацію та перепустку підприємства;
- захистити звіт (не пізніше, як через три дні після практики) і здати його на кафедру.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст і послідовність практики визначається програмою, яка розробляється кафедрою транспорту і логістики згідно з навчальним планом. Основою для регламентації практики є загальний зміст основних етапів стажування, який погоджується на базах практики з урахуванням умов і специфіки її роботи. Основою для регламентації практики є приблизний графік її проходження, який погоджується на базах практики з урахуванням умов і специфіки її роботи. Під час проходження практики студент має ознайомитися з основними характеристиками підприємства, виконати основні завдання практики та висвітлити результати роботи в основних розділах звіту про проходження переддипломної практики.

Календарний графік.

У календарному графіку необхідно вказати розподіл часу студента під час проходження практики. Рекомендовано таку форму (табл. 1).

Календарний графік проходження практики

Найменування етапів практики	Кількість днів
1. Оформлення на підприємство, отримання перепусток	1
2. Інструктаж з ТБ і охорони праці	1
3. Заняття та екскурсії	1
4. Робота в зонах (дільницях), знайомство з технологією, устаткуванням	8
5. Виконання індивідуального завдання на практику	6
6. Складення та оформлення звіту з практики	2
7. Повернення перепусток, технічної документації та майна підприємства	1
Всього	20

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Перед початком практики кожний студент отримує завдання (індивідуальне завдання) пов'язане з вивченням та розробкою технологічного процесу.

Організація проведення практики передбачає такі основні заходи:

1. Організаційні збори студентів;
2. Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці на підприємстві;
3. Оформлення перепустки на підприємстві;
4. Призначення керівника практики від підприємства;
5. Складання звіту, повернення перепустки;
6. Залік по практиці.

Під час проведення практики на студента покладаються такі обов'язки:

- повне виконання програм практики;
- дотримання діючих на підприємстві правил внутрішнього розпорядку та вимог техніки безпеки;
- вести щоденник, де занотувати потрібну інформацію під час вивчення технологічного процесу та по виконанню збору матеріалів для кваліфікаційної роботи;
- скласти звіт по практиці та здати залік.

Керівник практики від університету проводить всю організаційну роботу, забезпечує і контролює проведення практики відповідно до її програми, перевіряє зміст звіту та його оформлення, приймає залік по практиці.

Керівник практики від підприємства забезпечує студентів засобами індивідуального захисту проводить екскурсію по підприємству, надає студентам необхідні матеріали, контролює присутність та дотримання правил безпеки, пише

відгук на звіт, в якому характеризує міру засвоєння програми практики, а також контролює ведення щоденника.

Матеріали щоденника і звіту є основою для складання звіту.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

По закінченню практики студенти складають диференційований залік комісії, що призначається завідувачем кафедри.

Комісії повинно бути представлено: звіт, оформлений згідно правил, встановлених кафедрою і відповідно вимогам до звіту.

Звіт перевіряють і підписують керівники практики від університету та підприємства.

При незадовільній оцінці захисту звіту призначається повторний захист на засіданні кафедри.

За підсумками практики виставляється залік, який враховується на рівні з іншими, що характеризують успішність навчання студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з переддипломної практики визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової: тренінгу зі спеціальності, підготовки звіту; захисту звіту з практики.

Тренінг	Підготовка звіту проходження переддипломної практики	Захист звіту проходження переддипломної практики	Разом
30%	40%	30%	100%

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення про організацію освітнього процесу в Західноукраїнському національному університеті. Схвалено рішенням Вченої ради ЗУНУ. Протокол № 2 від 30.09.2020.
2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджено Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 № 1648). URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa> (дата звернення: 15.12.2018).
3. Закон «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.12.2018).
4. Закон «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 15.12.2018).
5. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання [Чинний від 2017-07-11]. Вид. офіц. Київ, 2016. 32 с.
6. ДСТУ ГОСТ 2.001:2006. Єдина система конструкторської документації. Загальні положення (ГОСТ 2.001-93, IDT). [Чинний від 2007-01-01]. Вид. офіц. Київ, 2006. 14 с.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Автомобілі» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт». Частина 1. Будова автомобіля / Укладач. к.т.н., доцент Сасов О.О., Кам'янське, ДДТУ, 2018 р. – 150 с.
8. Загальна будова легкового автомобіля. Онлайн-лекція. Електронний ресурс: <https://www.youtube.com/watch?v=2bCOaXFJhjw>
9. Онлайн-підручник з будови автомобіля. Електронний ресурс: <https://xn--h1afceeb4a.xn--j1amb/structure-avto/>
10. Робочі процеси автомобілів : навч. посіб. / О. М. Артюх, О. В. Дударенко, В. В. Кузьмін та ін. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 492 с.
11. Сосик А. Ю., Дударенко О. В., Щербина А. В., Артюх О. М. Обґрунтування методів визначення експлуатаційних показників двигунів внутрішнього згоряння машинно–тракторних агрегатів // Праці Таврійського державного агротехнологічного університету. Мелітополь : ТДАТУ, 2018. Вип. 18, Т. 2. С. 120-128.
12. Розум Р. І. Експлуатаційна надійність і роботоздатність вантажного автомобільного рухомого складу [Електронний ресурс] / Р. І. Розум, М. В. Буряк, П. Б. Прогній, Н. М. Фалович, О. С. Шевчук, П. В. Попович, О. П. Захарчук // [Центральноукраїнський науковий вісник. Технічні науки](#). - 2022. - Вип. 5(2). - С. 201-205.

13. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів. Підручник / Данильян О., Дзьобань О. – Х.: Право. 2019. – 368 с.
14. Технічна діагностика автомобіля : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
15. Ладанюк А.П. Технічна експлуатація автомобілів. Навч. пос. / А.П. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Д. Кишенько. – Ліра-К, 2020. – 352 с.